Raimon Roda (Parc Natural de Collserola): 'A Collserola no falten arbres, més aviat en sobren'

La primera edició del Contracte Agrari de Collserola (CAC) subvencionarà les actuacions socioambientals de 17 productors del Parc Natural. Els ajuts serviran per fer actuacions per prevenir incendis, mantenir el mosaic agroforestal, fomentar la biodiversitat i per construir tancats cinegètics per fer front a la presència de senglars, entre d'altres. En una entrevista a Cugat Mèdia, el gerent del parc, Raimon Roda, ha explicat que el CAC 'forma part d'una estratègia global que fa anys que es treballa des del Consorci'. Tot plegat és fruit d'un canvi de visió de com ha de ser un parc natural. 'La política que es va fer a la dècada dels vuitanta ha fet que ens trobem un espai molt espès, amb molts arbres', explica Roda, que afegeix que 'a Collserola no falten arbres, més aviat en sobren. És per això que mantenir els espais oberts i poder-ne obrir d'altres és fonamental per la gestió del territori, no només per la prevenció d'incendis sinó també per fomentar la biodiversitat'.

Què és el Contracte Agrari de Collserola (CAC) i quin és el seu principal objectiu?
El contracte agrari forma part d'una estratègia global que fa anys que es treballa des del Consorci. Està relacionat amb l'agricultura a la serra i sobretot amb el programa Alimentem Collserola que dona suport als agricultors.

Amb el sector agrícola ens plantejàvem com compensar els serveis que presten al parc i que no poden imputar al cost del producte i, d'altra banda, quines eines se'ls hi podia donar per fer front a les dificultats específiques que pot tenir un productor de muntanya metropolità.

Amb el CAC es demana als productors que es comprometin a fer un seguit d'actuacions com el manteniment de marges, desherbatge, utilització de varietats locals... En definitiva, portar l'agricultura cap a l'agroecologia.

D'altra banda, el CAC també vol donar eines per fer front a les dificultats que generen la presència de senglars al parc.

La proposta neix inspirada pel Contracte Agrari de Menorca.
Ens hem inspirat en altres experiències i alhora hi ha cert interès per veure com funciona a Collserola per poder-ho implantar en altres espais naturals.

Tot plegat es va començar a gestar el 2016. D'on sorgeix la necessitat de crear el Contracte Agrari?
És evident que els agricultors no poden sobreviure només d'una subvenció d'aquestes característiques, que és d'un màxim de 5.000 euros per petició. L'objectiu no és només consolidar els productors que tenim, sinó intentar empènyer amb aquestes petites aportacions que nous productors s'involucrin

Noticia disponible a https://www.cugat.cat/diari/entrevista/161561.html

Copyright 2024 Cugat.cat

Això, d'alguna manera, ve impulsat per un canvi de visió de com ha de ser un parc natural, no és així?
Els paisatges mediterranis solen ser paisatges de mosaic, on s'alternen espais oberts i espais forestals, però la política que es va fer a la dècada dels vuitanta ha fet que ens trobem un espai molt espès, amb molts arbres. A Collserola no falten arbres, més aviat en sobren. És per això que mantenir els espais oberts i poder-ne obrir d'altres és fonamental per la gestió del territori, no només per la prevenció d'incendis sinó també per fomentar la biodiversitat, per gestió d'aigua...

La voluntat és interioritzar el CAC com una política pròpia del consorci. Les activitats agrícoles i agropecuàries sempre s'havien vist com un accessori, amb aquesta eina volem posar en relleu aquesta funció.

El Pla Especial de Protecció del Medi Natural i del Paisatge del Parc Natural de la Serra de Collserola (PEPNat) deu haver estat crucial en aquesta nova manera d'entendre com ha de ser el parc.
Efectivament. Es passa d'un planejament on el bosc és pràcticament intocable a un pla especial amb una clau urbanística més repartida que permet practicar l'agricultura gairebé a tot el parc i determina en quins espais pot ser estratègic.

D'altra banda, també incideix en la idea que les masies que hi ha dins l'espai protegit tenen un entorn agrícola del qual s'ha de vetllar. Així, quan algú demana fer alguna activitat en una masia s'ha de comprometre a mantenir l'entorn amb un pla de finca. Alguns dels projectes agropecuaris que s'han presentat al CAC estan vinculats a la recuperació de masies o habitatge dins del parc.

L'elaboració del Contracte Agrari de Collserola s'ha cuinat durant molt temps a través d'un procés participatiu. Com ha enriquit el contracte aquest treball col·laboratiu?
La gràcia del procés ha estat veure com des d'un inici hi han col·laborat tots els agents implicats. Això evita que a posteriori hi hagi discussions o qüestions que no s'han previst.

L'inconvenient és que hi ha un moment que has de passar del debat a l'adaptació a la burocràcia i ajustar-ho tot al que marca la normativa. Aquest punt s'ha fet més farragós del que ens hagués agradat.

Ja s'ha resolt la convocatòria de la primera edició del 'Contracte Agrari'. S'han destinat més de 67.000 euros a 17 projectes del parc dels 21 que ho havien sol·licitat. Què heu valorat a l'hora d'atorgar aquests ajuts?
Els sol·licitants han escollit quines actuacions de la llista volien. En el moment que ens arriba la sol·licitud es fa una visita a la finca per veure que les actuacions que s'han demanat són factibles i també per tenir la imatge de l'abans i el després.

En aquesta primera edició s'han destinat més de 17.000 euros del pressupost a la instal·lació de tanques cinegètiques per a 10 finques que majoritàriament són per evitar que els senglars malmetin els cultius.
Els senglars són un dels principals maldecaps de l'agricultura al parc. També ho són l'accés a la terra i a l'aigua.

Com ha rebut la pagesia del parc aquesta primera edició? Quina lectura en feu des del consorci?
Crec que ha estat bona. Després de treballar-hi durant tants anys, veure que el projecte es materialitza és positiu. De cara a les pròximes edicions intentarem agilitzar i facilitar els tràmits administratius.

Penso que el CAC es valora com un instrument més, a part del que ja es fa des del consorci i des dels ajuntaments. Si només ens quedéssim amb el CAC, quedaríem curts, però si no ho féssim també. És un instrument que cal polir, però ha tingut una bona rebuda per part dels productors.

Noticia disponible a https://www.cugat.cat/diari/entrevista/161561.html

Copyright 2024 Cugat.cat

Aquesta primera edició podríem dir que ha estat com una prova pilot. A hores d'ara heu detectat alguna qüestió que calgui polir de cara a pròximes edicions?
Quan vam atorgar les subvencions ja vam fer una primera reunió amb els productors per fer-ne un balanç. Ara, que estem preparant les bases per al 2023 tenim previst presentar-ho als òrgans de governança del programa i a les associacions de productors de pagesos de Collserola.

Crec que haurem de matisar els imports d'algunes actuacions i incidir en altres paquets com el manteniment de varietats genètiques, per exemple.

El sector reivindica que posem més èmfasi en el tema dels tancaments, però és una subvenció que es pot demanar a altres institucions i l'objectiu del CAC és cobrir aquelles necessitats que no estan cobertes per ajudes d'altres administracions. Haurem de veure com ho adaptem per donar resposta a la demanda de la pagesia del parc.

Noticia disponible a https://www.cugat.cat/diari/entrevista/161561.html

Copyright 2024 Cugat.cat